

**8e Provinciale Contactdag Antwerpen en Vlaams-Brabant
Leuven, Stadion OHLeuven, 21 november 2024**

**BETON IN PUBLIEKE RUIMTE EN
INFRASTRUCTUUR**

8e Provinciale Contactdag Antwerpen en
Vlaams-Brabant Leuven, Stadion
OHLeuven, 21 november 2024

BETON IN PUBLIEKE RUIMTE EN INFRASTRUCTUUR

Agenda

TRACTEBEL
ENGIE

- Wie is Tractebel
- Wie is Karl Liekens

Zuidpark

- Situering
- Disciplines
- Integratie klimaatverandering
- Cementbeton

**Geslepen
betonverharding**

- Voorschriften
- Praktische aanpak
- Technische uitdagingen
- “Concrete does not forgive”
- Lessons learnt

TRACTEBEL

ENGIE

TRACTEBEL

ENGIE

5.600
medewerkers

TRACTEBEL

ENGIE

>40
landen

TRACTEBEL

ENGIE

8 vestigingen
in België

TRACTEBEL

ENGIE

Hoge veiligheidsnorm
Frequentiegraad 0,3

TRACTEBEL

ENGIE

100 nationaliteiten

TRACTEBEL

ENGIE

654m€ turnover

Karl Liekens

1973

Karl Liekens

ing. bouwkunde

Karl Liekens

27 jaar multidisciplinair projectmanagement

19 j.

8 j.

Karl Liekens

Problemen vóór-zien

ANTWERP

GEDENKTE

ZUIDERDOKKEN

Antwerpen Gedempte zuiderdokken

Omvorming van voormalige stadsdokken – die na demping in 1969 een parkeerterrein van 9 hectare vormden – naar een multidisciplinaire en klimaatbestendige parkomgeving

OPDRACHTGEVER AG Vespa + Water-Link (Aquafin)

LOCATIE Antwerpen , België

PERIODE 2020 – 2024

BEDRAG 38.95 m€

**GELEVERDE
DIENSTEN** Projectmanagement
Waterbeheer en klimaatadaptatie
Stedenbouwkundig ontwerp
Hydraulica
Milieu
Mobiliteit

Gedempte zuiderdokken > Zuidpark

Actoren

Bouwheren

Ontwerpteam

—
TRACTEBEL
—

Atelier
Descombes
Rampini

—
GEORGES DESCOMBES
—

—
ERIK DE WAELE BVBA
—

Uitvoering

STADSBADER

30,0m€

Estate & Landscape
Management

1,3m€

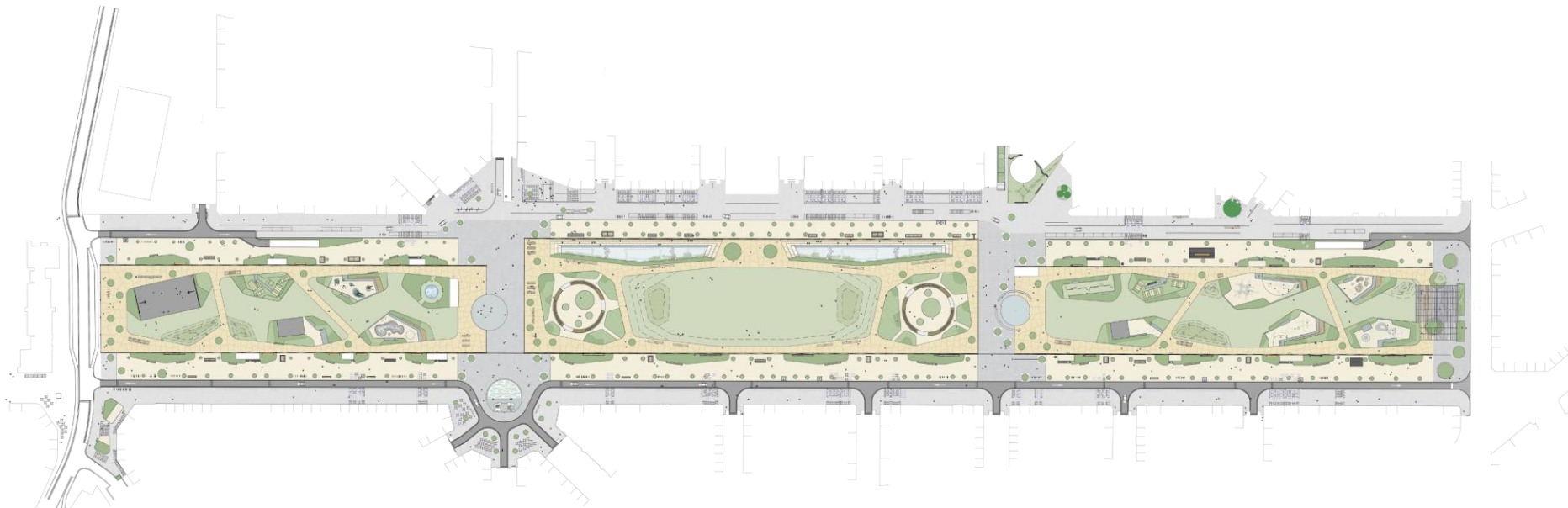
0,5m€

0,6m€

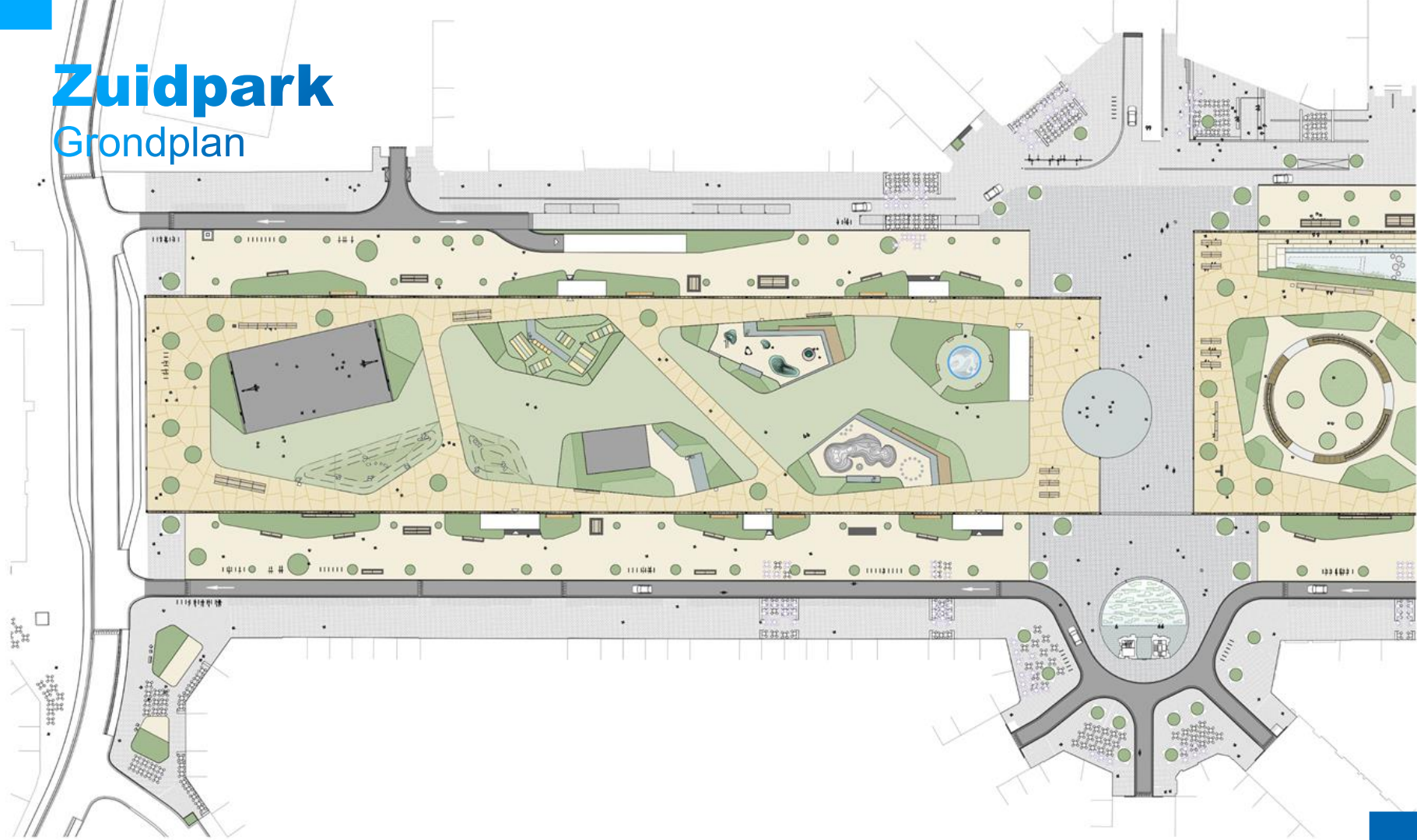
Zuidpark

Grondplan

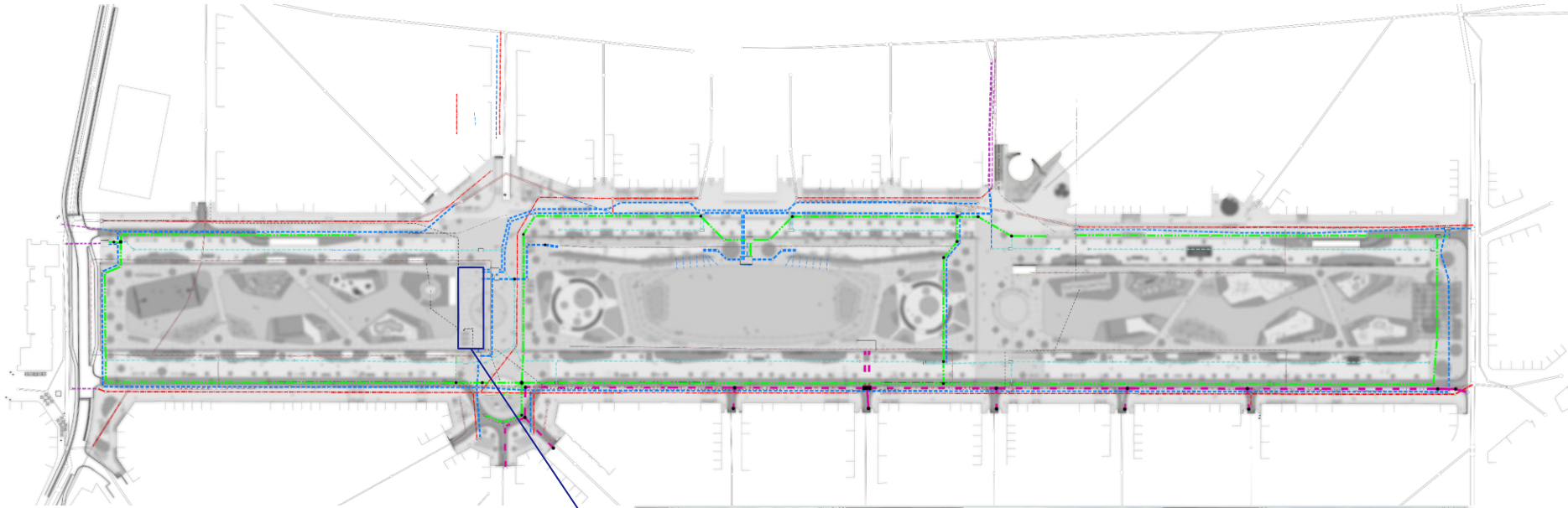
Zuidpark

Grondplan

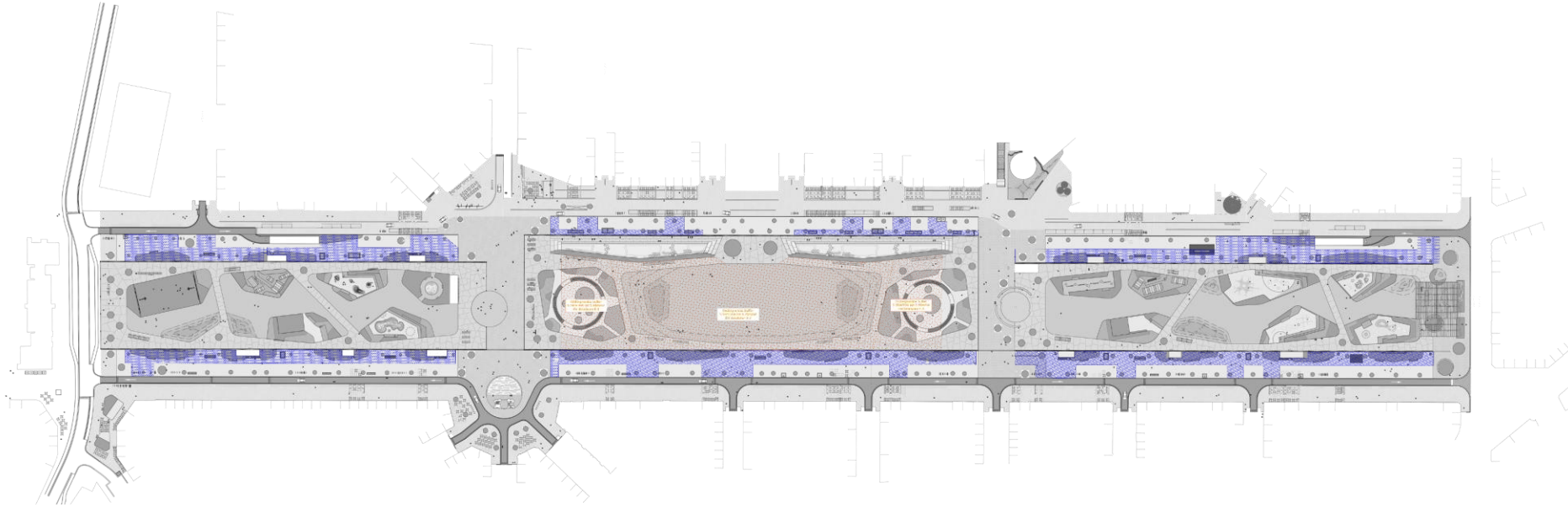
Zuidpark

Grondplan – Riolering

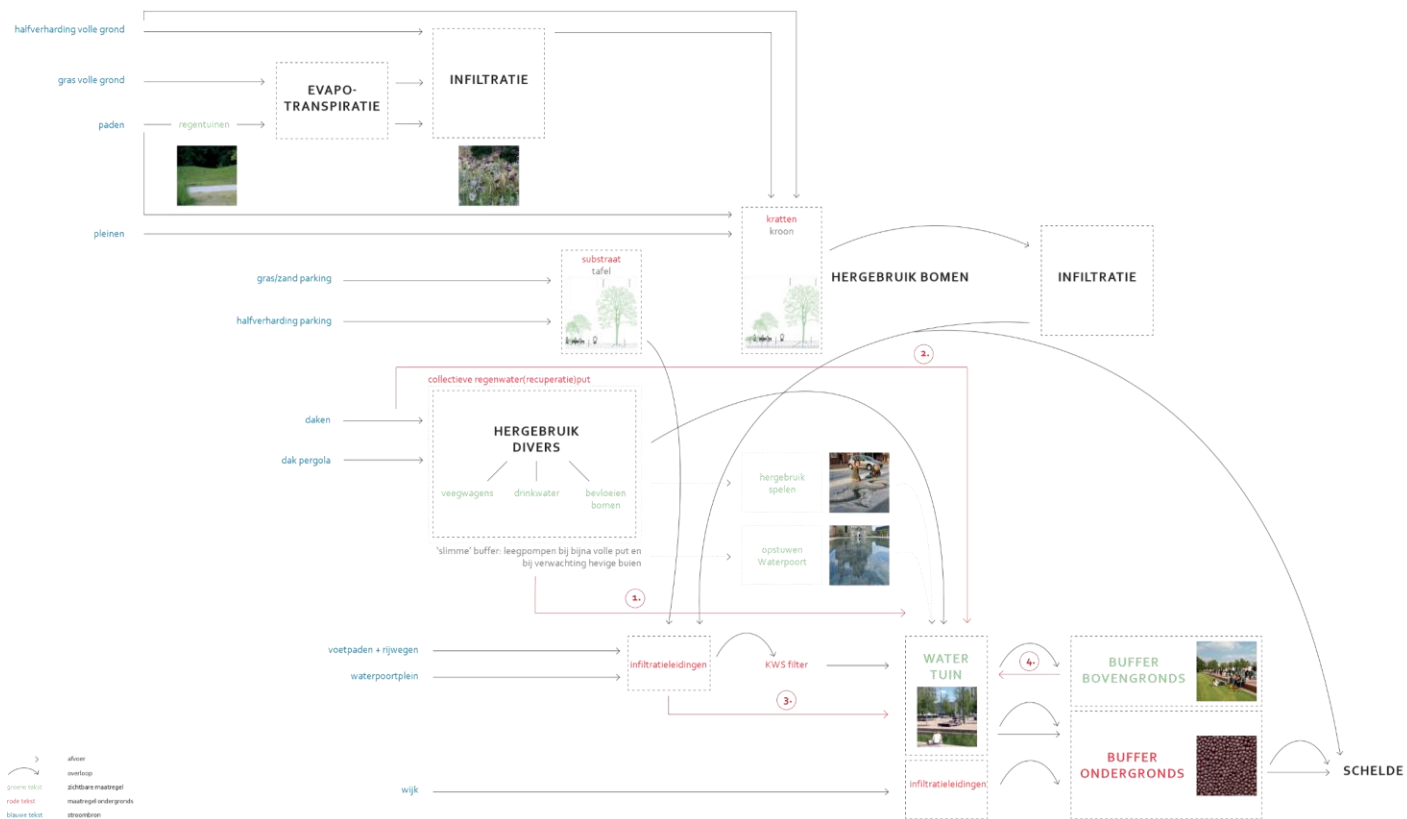
Zuidpark

Grondplan – Buffering

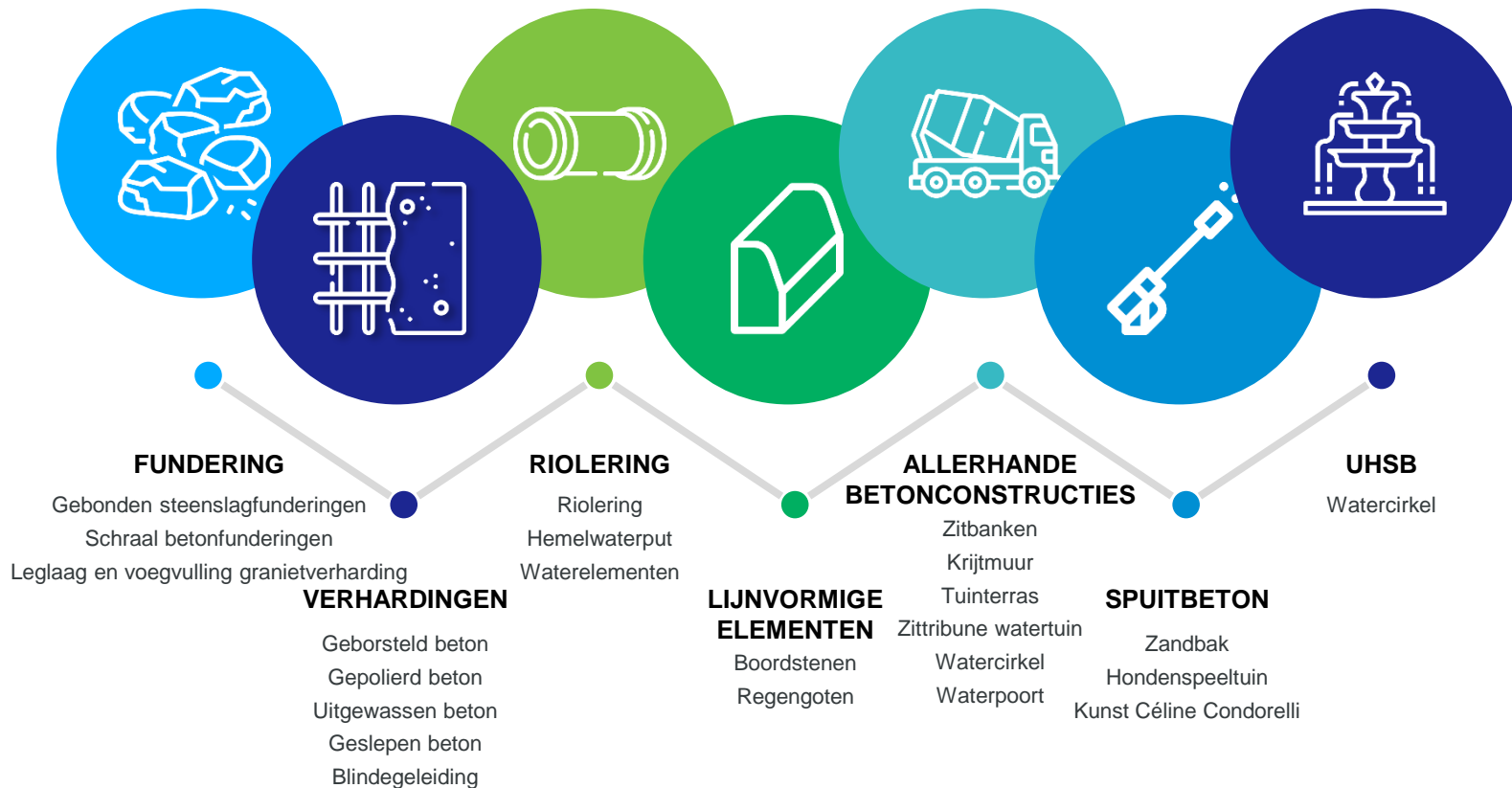
Zuidpark

Thematische grondlegger water

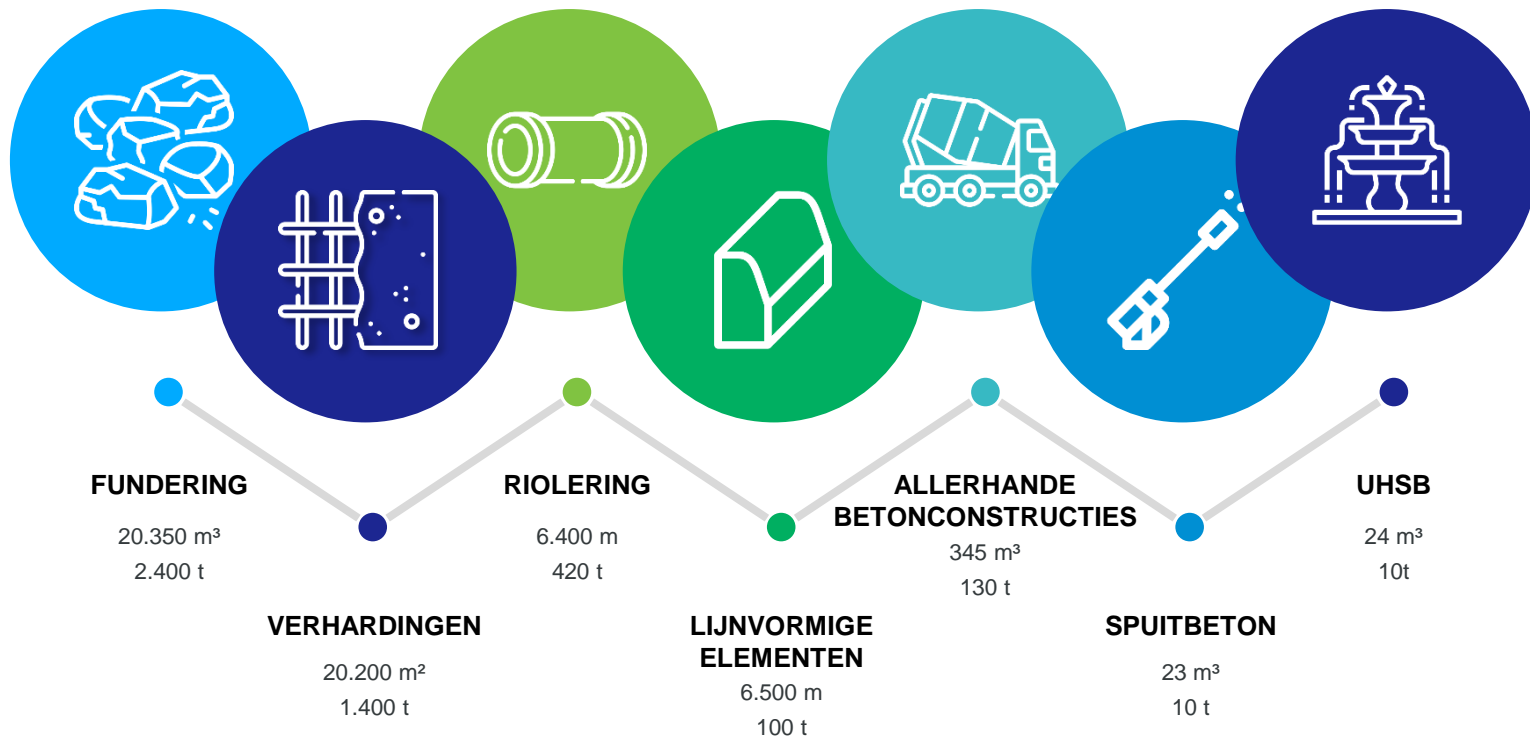
Zuidpark

Gebruik beton

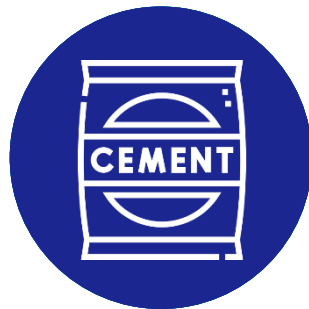
Zuidpark

Gebruik beton & cement

Zuidpark

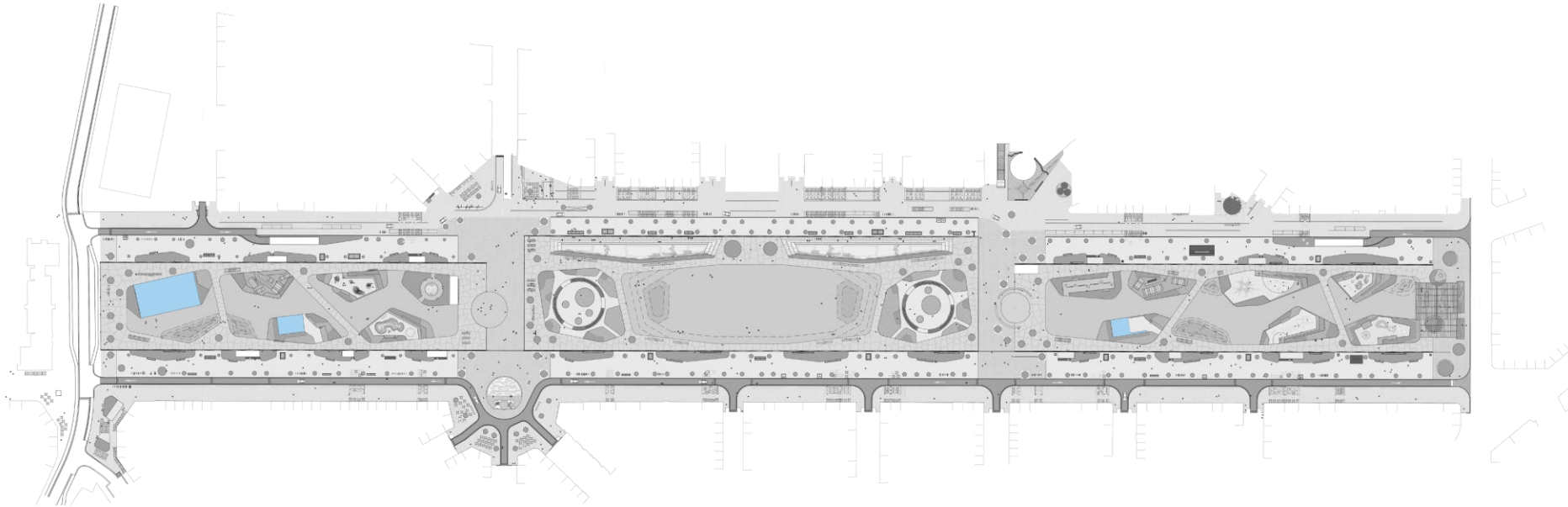
Gebruik cement

4.500 ton

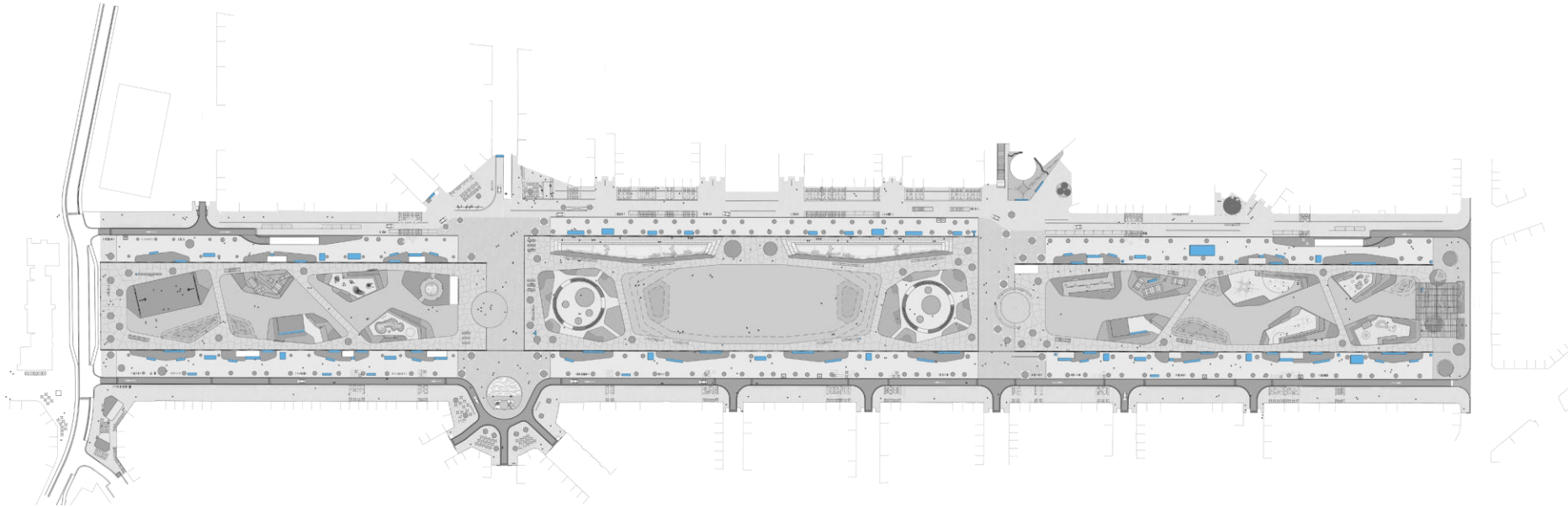
Zuidpark

Grondplan – Gepolierde beton

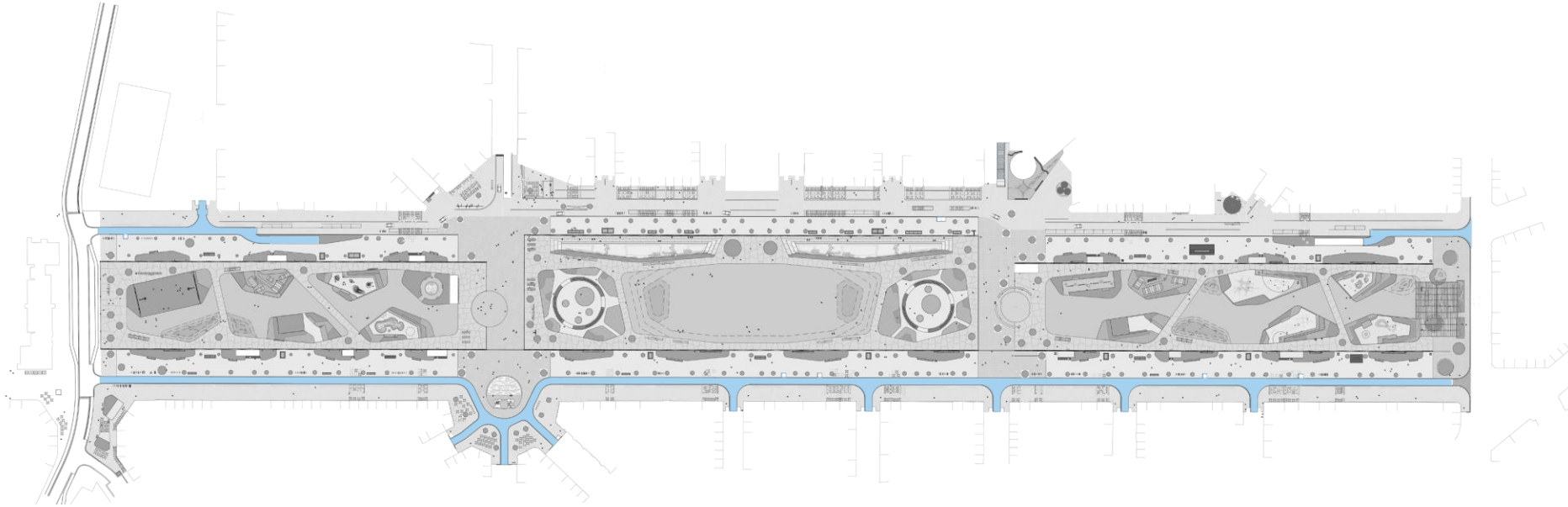
Zuidpark

Grondplan – Fijngeborstelde beton

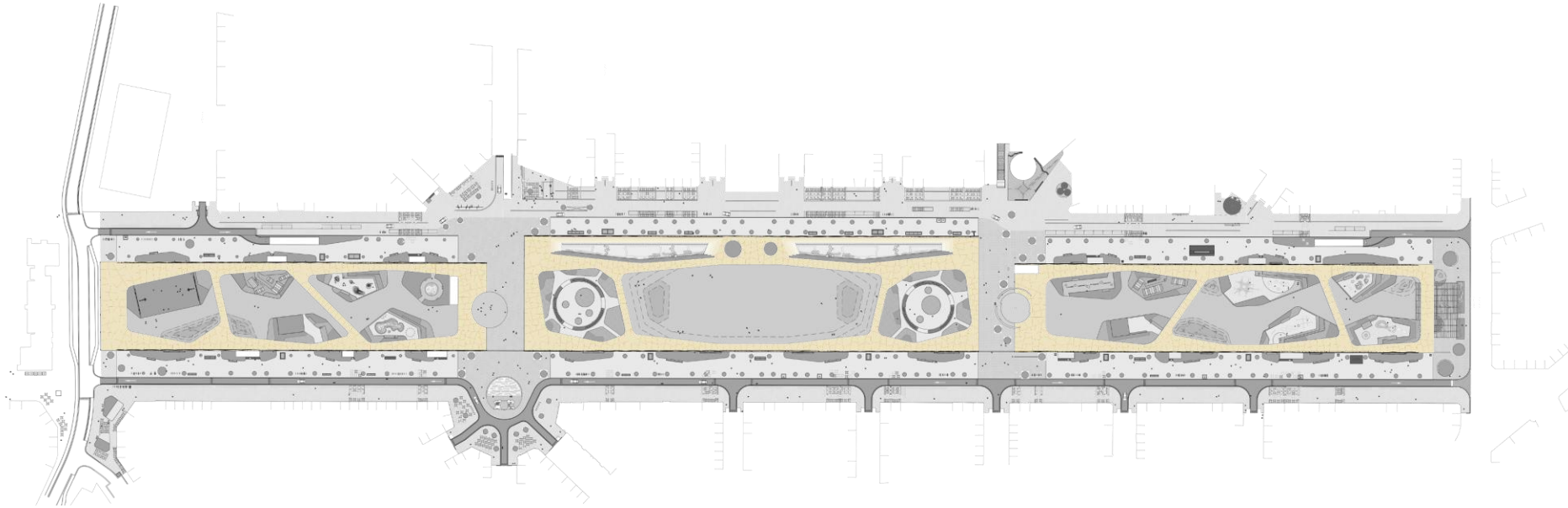
Zuidpark

Grondplan – Uitgewassen beton

Zuidpark

Grondplan – Oker geslepen beton

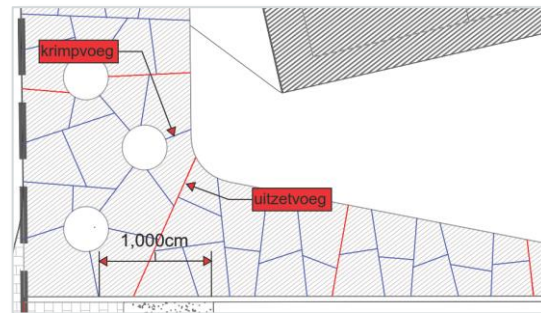
Voorschriften

Geslepen betonverharding

Voorschriften

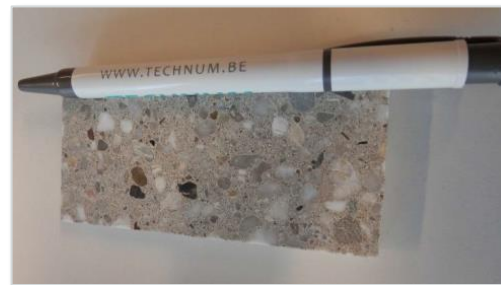
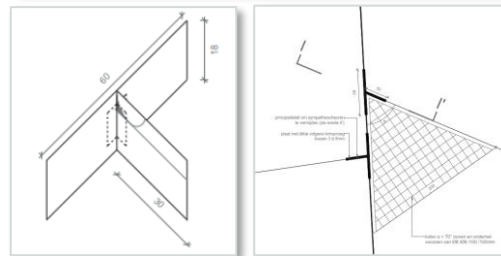
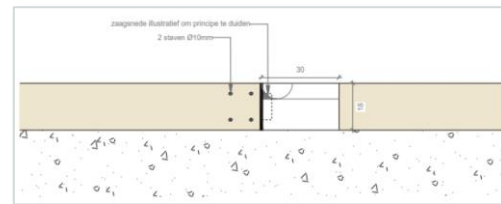
- Ongewapende cementbetonverharding bouwklasse B8
- 1-laags
- Voegenplan ter info/nazicht
- Krimpvoegen type 3
- Referentiesamenstelling ifv verantwoordingsnota
- Stalen 2x2m (aparte post) / 3 stalen per samenstelling/bewerking incl. voegen → goedgekeurd staal blijft op werf

Geslepen betonverharding

Voorschriften

- Specifieke voorzieningen sympathiescheuren thv T-voegen:
 - Zaagsnede in elke hoek over volledige dikte beton
 - Integratie plaat dikte = dikte zaagsnede thv doorlopende krimpvoeg L=60cm
 - Integratie T-platen thv hoeken die worden weggezaagd bij zagen krimpvoeg
 - Bijlegwapening 2 x 2 x Ø10mm L=120mm langs plaat
 - Bijlegwapening boven + onder 8/8/100/100 thv scherpe hoeken
- Slijpen:
 - Na min. 3 weken
 - 1ste fase: wegname bovenste 2mm met diamant rol korrel 18/20
 - Laatste mm slijpen met korrel 30/40 ivf egaal oppervlak
 - Vóór laatste slijpfase poriënvuller
 - Na rusttijd vulproduct laatste slijpfase korrel 80/100
 - Slipweerstand min. 55 USRV volgens SRT-methode

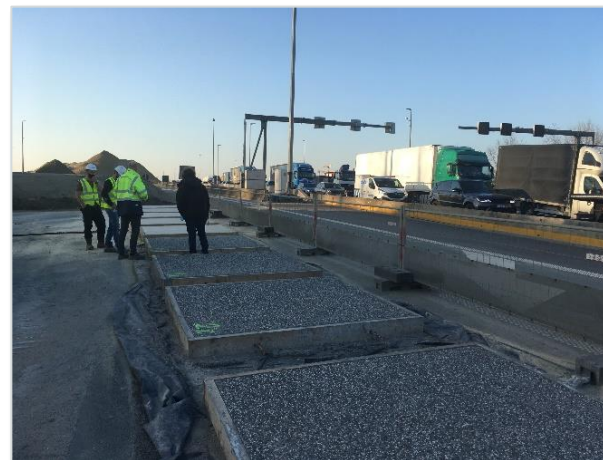
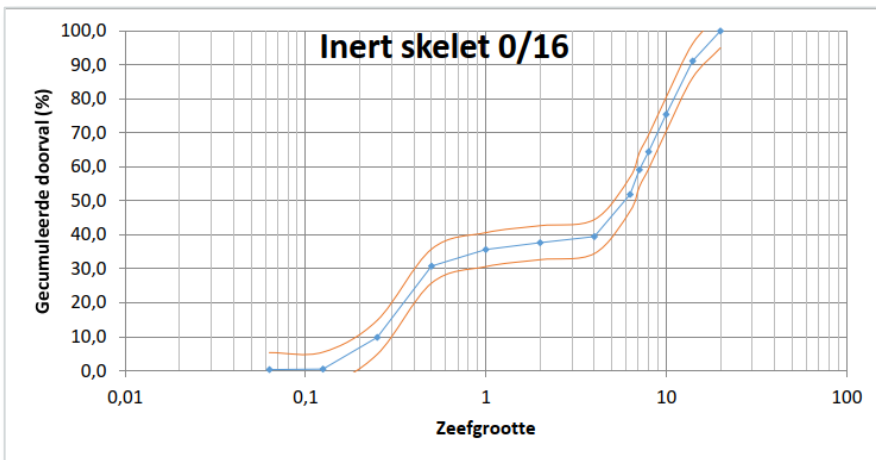
Praktische aanpak

Geslepen betonverharding

Praktische aanpak

Benaming		Herkomst	Densiteit	Chloridegehalte	Alkaligehalte	Waterabsorptie
Cement	CEM III/A 42,5 N LA	Holcim Oubourg	3000 kg/m ³	0,1 %	0,9 %	
0/2 zand	0/2 (0/1) MF A f3 a SA CB	De Hoop	2630 kg/m ³	0,06 %	0,03 %	0,2 %
0/4 zand	0/4 MF A f3 a CB SA 16/85	Kesteleyn	2630 kg/m ³	0,06 %	0,03 %	0,3 %
5/8 witte kwarts	Eiffel kwarts 5/8 c	Ghent Aggregates	2630 kg/m ³	0,01 %	0,01 %	0,2 %
8/16 gres	8/16 gres de fontenoille	Ghent Aggregates	2710 kg/m ³	0,01 %	0,01 %	0,3 %
Plastificeerder	Demula Plast	Demula Laarne	1170 kg/m ³	0,1 %	3 %	
Superplast	Fluicon 801	Demula Laarne	1050 kg/m ³	0,1 %	2 %	
Kleurstof geel	FerroTint Geel F5300	Cathay	3800 kg/m ³	0,1 %	0 %	

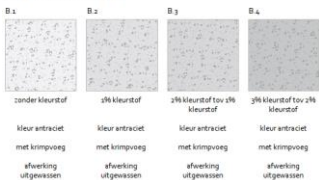
Geslepen betonverharding

Keuze obv stalen

CEMENTBETONVERHARDINGEN UITGEWASSEN BETON RIJWEG

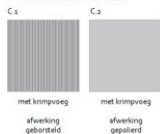
PROEFVAKKEN 2m X 2m

CEMENTBETONVERHARDINGEN GRIJS BETON

PROEFVAKKEN 2m X 2m

CEMENTBETONVERHARDINGEN OKERKLEURIG BETON

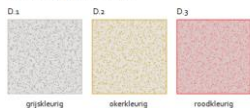
PROEFVAKKEN 2m X 2m

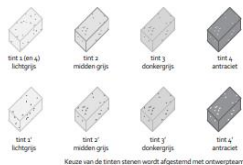
HALFVERHARDING WATERGEBONDEN HALFVERHARDING

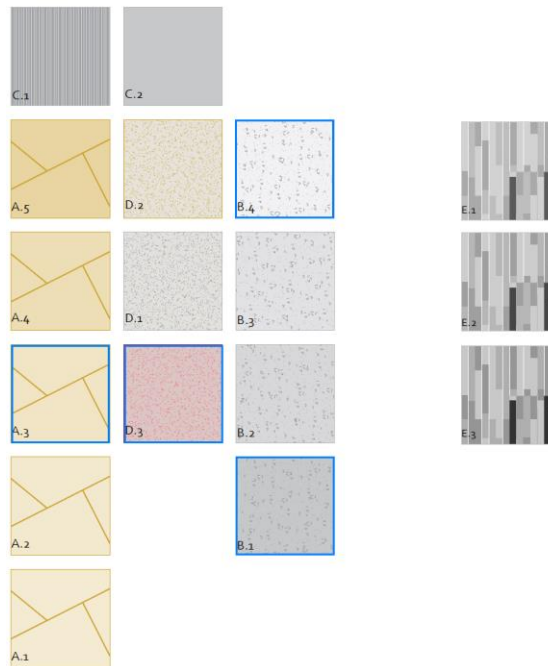
PROEFVAKKEN 2m X 2m

TEGELS VAN NATUURSTEEN GRANIET

LEGGINGSPRINCIPE OPTIE | COMBO LICHT - DONKER

Technische uitdagingen

Geslepen betonverharding

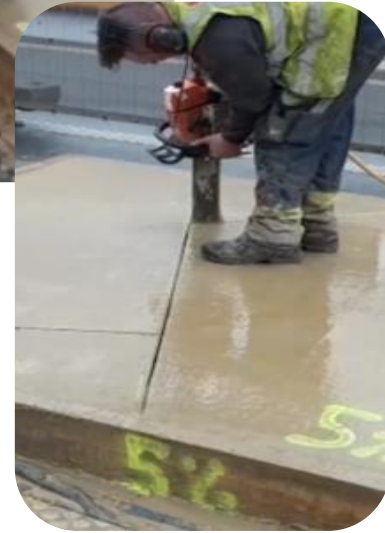
Praktische aanpak

- Voegen

- Hoeken $90^\circ \pm 15^\circ$
- Kritische analyse voegenplan
- Krimpvoegen zonder profiel
- 2 x uitzetten voegen door Landmeter
- Kaarsrechte voegen
- Uitzetvoegen cfr. SB250

- Wapening

- Enkel wapeningsnet 150/150/8/8mm
- Thv voegen wapening verwijderd B=10cm

Geslepen betonverharding

Praktische aanpak

- Uitvoering
 - zonder folie (gebonden fundering)
 - “2-laags” ifv uitzicht zonder inboeten op druksterkte
 - Verpompt
 - Laser + rei
 - Bull-float
 - randplank

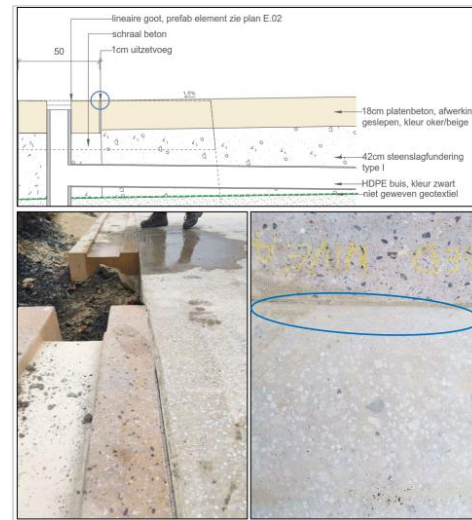
**“Beton is onvergeeflijk,
je krijgt maar 1 kans”**

Geslepen betonverharding

Problemen

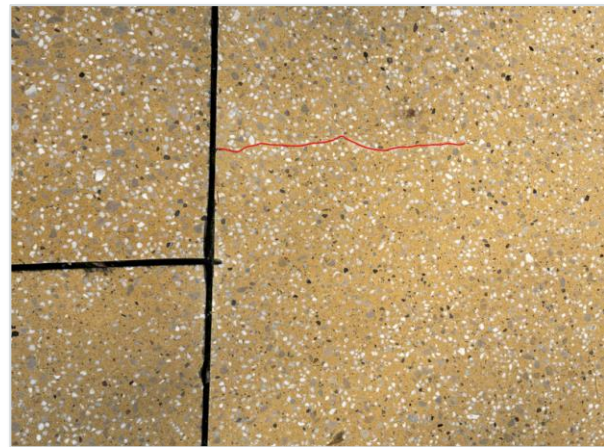
- Vlakheid/ plasvorming: voldoende afschot voorzien
- Randafwerking
 - Afdekken buiten verharding
 - Afwerklak (7mm ?)
- Wapening
 - Slijp- of wapeningsstrepen (net onderste boven ?)
- Uitzicht
 - Poriënvuller
 - Ongelijk uitzicht: ontmenging (2-laagse uitvoering)
 - Kleurverschil
- Slijpstof
- Voegen
 - Beschadiging
 - **Scheuren**

Geslepen betonverharding

Problemen - scheurvorming

- Steendok: plaatsing 2021/09-2022/03 in koudere periode
- Ná zomer 2022 vaststelling scheurvorming
- Patroon:
 - Loodrecht op doorlopende T-voeg
 - Maar naast de niet-doorlopende aansluitende voeg
 - Afstand van scheur tot T-voeg steeds +/- constant
- Verklaring:
 - spanning tussen doorgeslepen T-voeg en $1/3^{\text{de}}$ doorgeslepen voeg links en rechts ervan
- Remedie:
 - Doorlopende krimpvoegen volledig doorslijpen

Lessons learnt

Lessons learnt

Minimale helling 1,5%

Betonsamenstelling

Praktische benadering uitvoering

2-laagse stort

Poriënvuller

Vlakheid betonstort

Randafwerking

Stofproductie slijpen

Krimpvoegen type 3

Vermijden werfverkeer na plaatsing

Geslepen betonverharding

Aandachtspunten

- Fasering
- Constante kwaliteit
- Uitvoering 1- of 2-laags
- Aansluiting randelementen
- Curing
- Slijpgangen en keuze grofheid schijven / grinden
- Poriënvuller
- Zuiver houden betonverharding
- Afwerking voegen

What's next

BRUSSEL – Materialenkaai:

- 5.956m² geslepen betonverharding (3 kleuren)
- 306m² geborstelde betonverharding
- 254m² gepolierde betonverharding

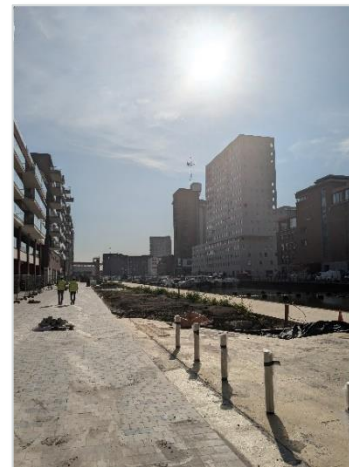

LEUVEN – Vaartkom:

- 1.207m² uitgewassen beton
- 1.578m² geslepen beton (geel)
- 1.498m² geslepen bestrating

“Volgende keer (nog) beter”
Dankzij jullie expertise

Dank voor uw aandacht

Dank aan
AG Vespa
Tractebel en partners
Stadsbader
Febelcem

voor hun ambities binnen de openbare ruimte
voor de uitzonderlijke kansen
voor de open visie, volharding en open mind
voor de uitnodiging om dit markant project te mogen duiden

Q&A